

Quickscan flora en fauna
Park Weldam te Hoevelaken
(2104/169/CW-02, versie 0)

ADVISEURS
IN BOUWEN,
MILIEU &
VEILIGHEID

Quickscan flora en fauna

in opdracht van

Out Living Real Estate
Mevrouw H.J. de Ridder – de Roder
Koppelweg 79
3704 GE ZEIST

betreffende locatie

Park Weldam
Hoevelaken

documentkenmerk

2104/169/CW-02

versie

0

vestiging

Nuenen

datum

28 juni 2021

opgesteld door:

N. Hermans BSc.
Projectleider ecologie

gecontroleerd door:

dr. E.M.R. Robert
Projectleider ecologie

Dit document is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven. Het document mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Door derden aangebrachte wijzigingen en/of toevoegingen dan wel oneigenlijk gebruik van het document vallen niet onder de verantwoording van Tritium Advies.

Tritium Advies B.V.

Adviseurs in bouwen, milieu en veiligheid

T. 088 44 02 900
E. info@tritium.nl
I. www.tritium.nl
KvK-nr. 17108024

Tritium Advies is gevestigd in:

Arkel >> Neer >> Nuenen >>
Prinsenbeek >> Rijkevoort

Inhoudsopgave

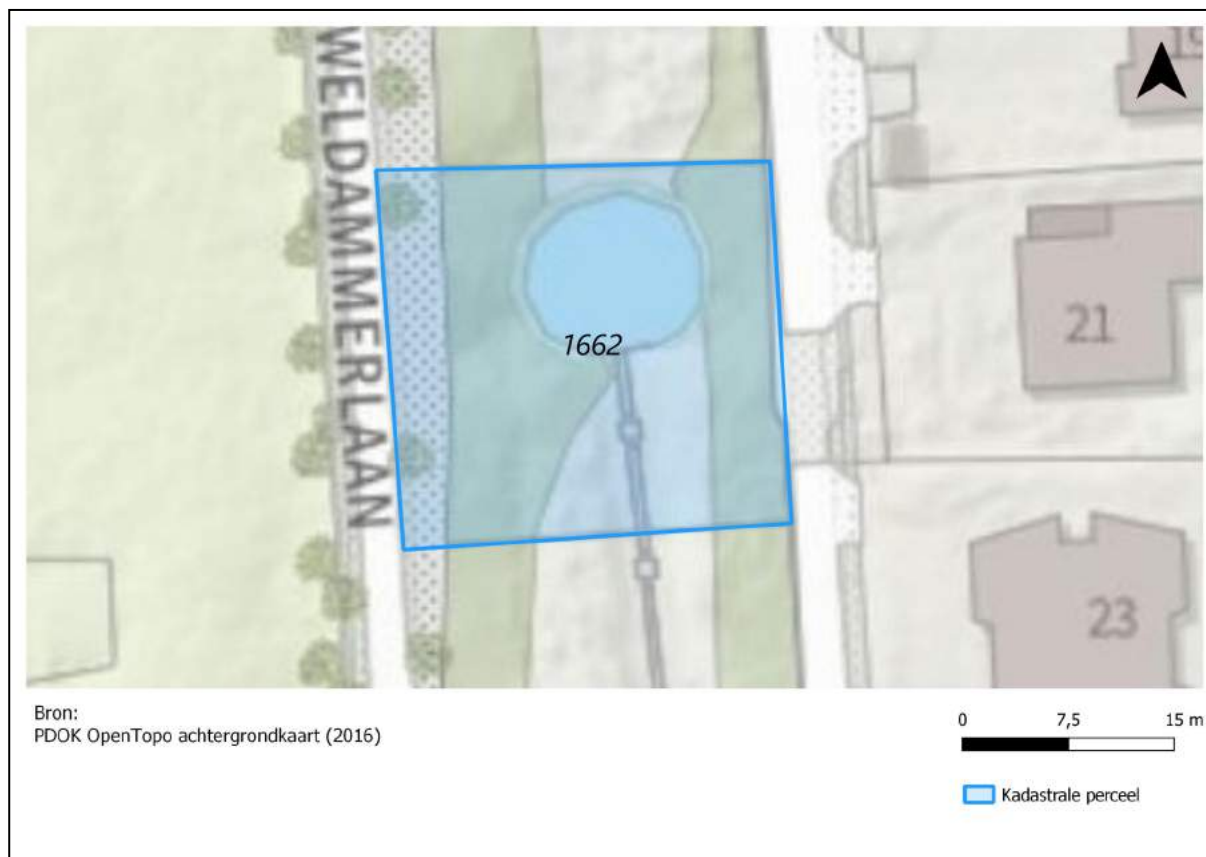
	pagina
1. Inleiding	1
2. Bronnenonderzoek	4
2.1 Beschermde gebieden	4
2.2 Soorten	6
3. Veldbezoek	7
4. Resultaten	8
4.1 Flora	8
4.2 Vogels	8
4.3 Grondgebonden zoogdieren	9
4.4 Vleermuizen	11
4.5 Amfibieën, reptielen en vissen	12
4.6 Ongewervelden/ overige soorten	13
5. Conclusies	14
5.1 Beschermde gebieden	14
5.2 Soorten	14
5.3 Zorgplicht	18
5.4 Eindconclusie	18
5.5 Advies	19
6. Literatuurlijst	20

Bijlagen

	aantal pagina's (excl. voorblad)
1. Situatietekeningen	1
2. Fotobijlage veldbezoek van 15 juni 2021	3

1. Inleiding

In opdracht van Makelaardij Out Living Real Estate is een quickscan flora en fauna uitgevoerd ten behoeve van het voornemen om één vrijstaande woning te realiseren. In het kader van de beoogde ontwikkeling wordt vegetatie verwijderd en wordt het perceel bouwrijp gemaakt. In bijlage 1 is een gewenste situatietekening van het plangebied opgenomen. Het plangebied betreft het kadastrale perceel gemeente Hoevelaken, sectie A, nummer 1662, met een oppervlakte van 687 m² (zie figuur 1). Het onderzoeksgebied is in de huidige situatie in gebruik als tuin behorende bij de woning aan Park Weldam 50.

Figuur 1: Plangebied als kadastraal perceel

(Bron: www.perceelloep.nl)

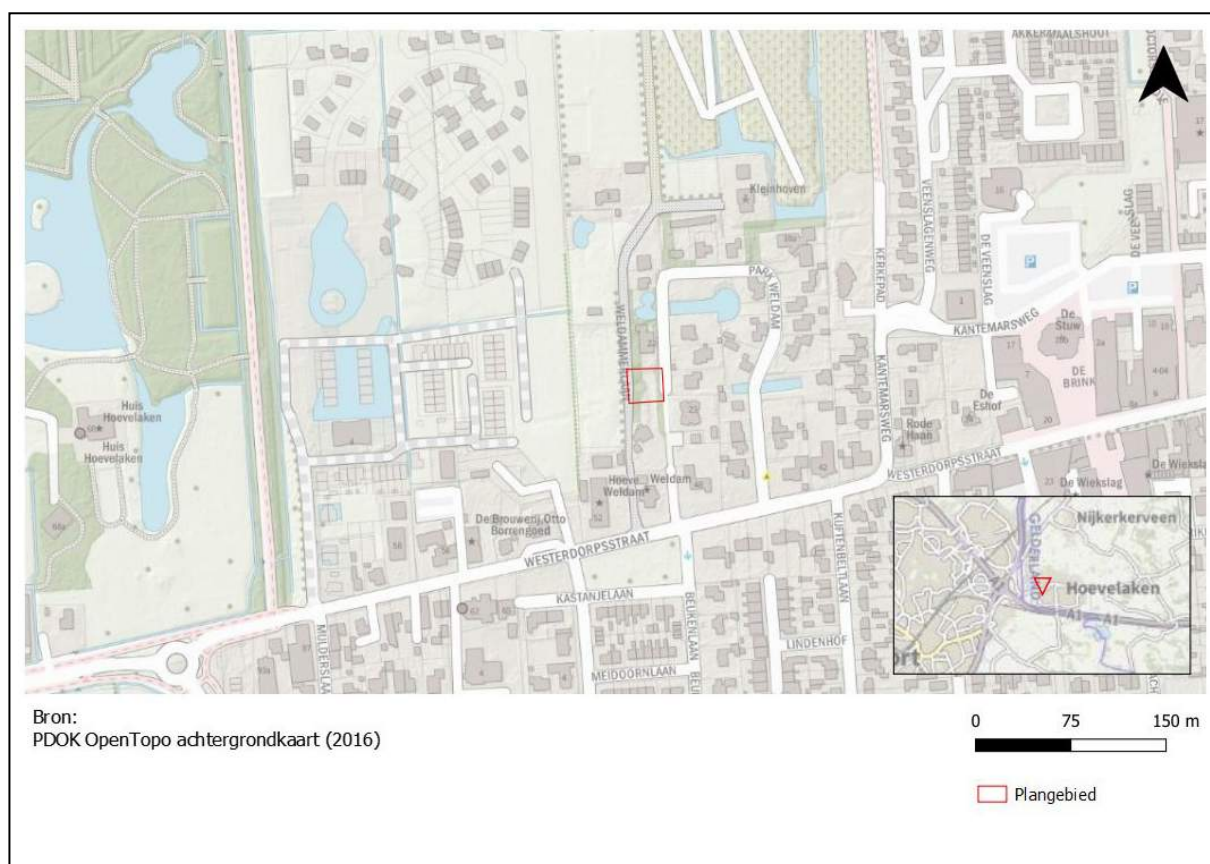
In het kader van de beoogde ontwikkeling dient een quickscan flora en fauna te worden uitgevoerd. Hiermee kan worden voorkomen dat in strijd met de geldende natuurwetgeving wordt gehandeld.

Doel van het onderhavige onderzoek is om te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb). Het is noodzakelijk om voorafgaande aan ruimtelijke ingrepen en inrichting te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde plant- en/of diersoorten en leefgebieden.

Op basis van de ecologische waarden van een planlocatie zal uit een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) blijken of er een overtreding te verwachten is van de Wnb. Tevens wordt vastgesteld of er meer soortgegevens nodig zijn door middel van inventarisatie en of er een

uitgebreide studie noodzakelijk is naar de effecten van een ruimtelijke ingreep. In veel situaties zal het uitvoeren van een verkennend onderzoek echter reeds voldoende zijn om aan te tonen of een plan uitgevoerd kan worden met of zonder enkele eenvoudige maatregelen of aanpassingen om een overtreding van de Wnb te voorkomen.

Het plangebied bevindt zich aan de rand van het bewoonde deel van het dorp Hoevelaken en grenst aan landelijk gebied (zie figuur 2). Het plangebied ligt in de provincie Gelderland. Ten westen van het plangebied bevindt zich de Plasdras en het Hoevelakense Bos. Ten zuiden en oosten bevindt zich het stedelijke gebied. Het perceel betreft een tuin met bosschages, bomen, een droge watergang en een poel (zie foto 1 t/m 4). De tuin is begroeid met onder andere rhododendron, taxus, klimop, mahonie, één treurwilg, framboos, coniferen en monumentale en waardevolle zomereiken en andere bomen. Rondom de poel bevindt zich beschoeiing en het wateroppervlak van de poel is volledig bedekt met eendenkroos.

Figuur 2: ligging van het plangebied

Foto 1: poel bedekt met eendenkroos

Foto 2: Droge watergang

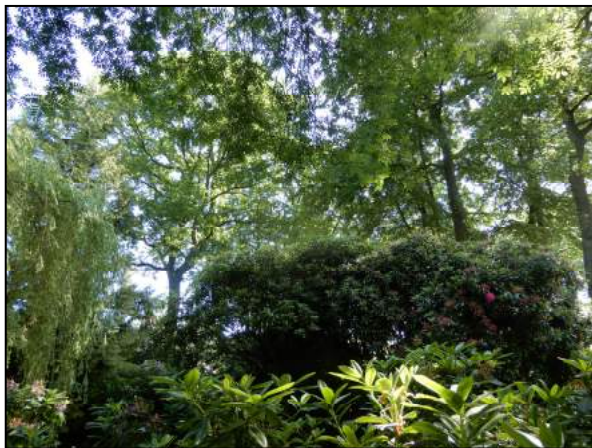

Foto 3: bosschages en bomen binnen plangebied

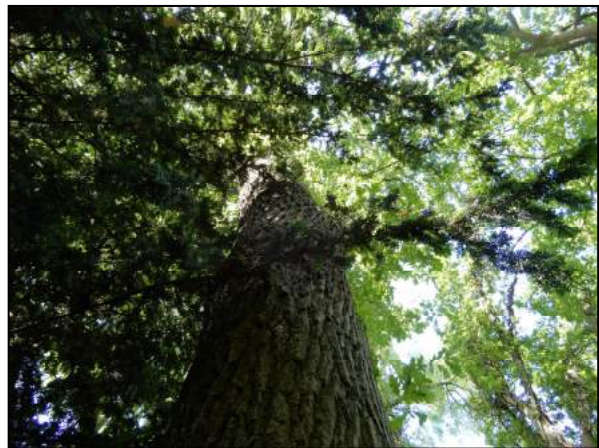

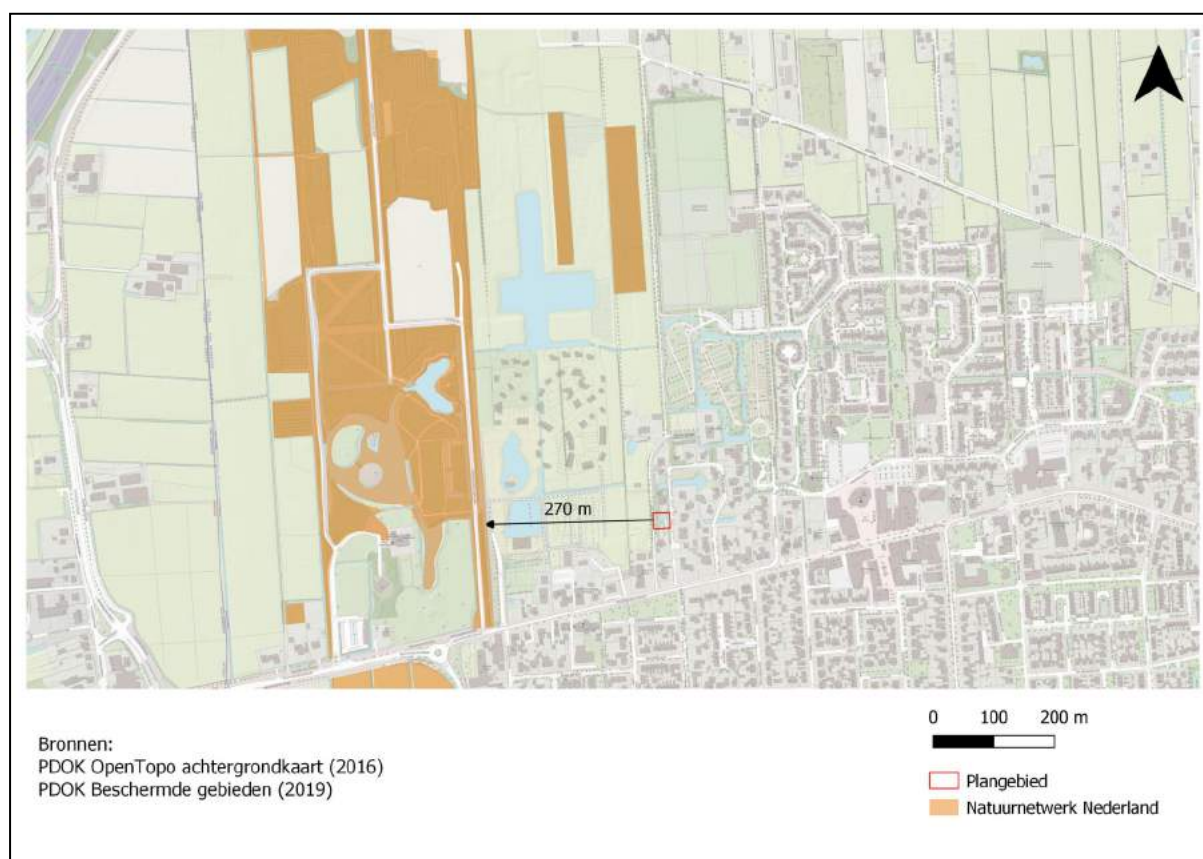
Foto 4: monumentale zomereik

2. Bronnenonderzoek

Het onderhavig onderzoek richt zich met name op soortenbescherming en in beperktere mate op het gebiedsbeschermingsdeel van de Wnb (Natura 2000). In het uitgevoerde bronnenonderzoek is gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Onder andere is hierbij gebruik gemaakt van de zoogdierenatlas (Broekhuizen et al., 2016) en enkele digitale verspreidingsatlassen. De bevindingen van dit literatuuronderzoek zijn weergegeven in de navolgende twee paragrafen.

2.1 Beschermde gebieden

In figuur 3 en 4 is de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden weergegeven. Het dichtstbijzijnde gebied dat deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland (verder: NNN) is op een afstand van circa 270 meter ten westen van het plangebied gelegen (zie figuur 3). Van de gebieden die binnen het NNN zijn gelegen worden, naast de specifieke soorten en habitattypen (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn), ook de wezenlijke kenmerken en waarden beschermd.

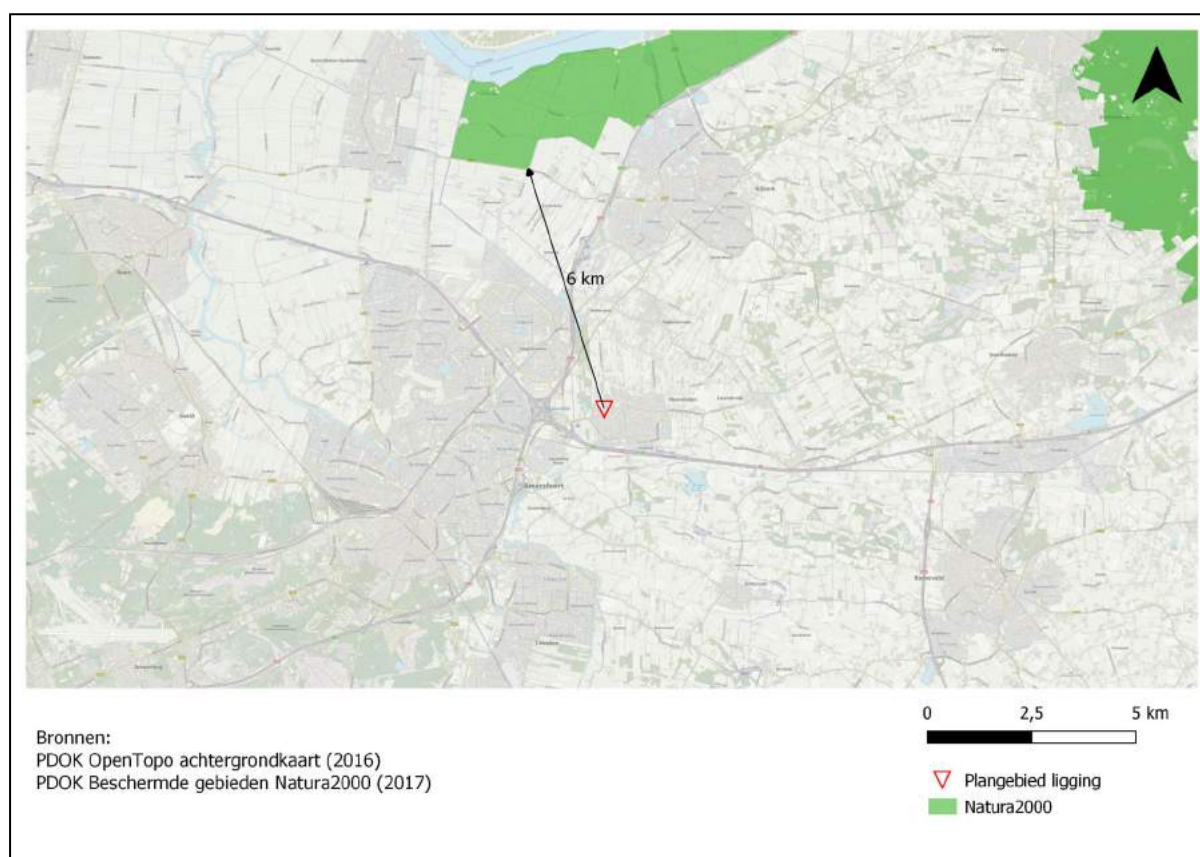

Figuur 3: ligging van het plangebied ten opzichte van het NNN

Het dichtstbijzijnde natuurgebied behorende tot het NNN heeft het natuurbeheertypen "park- en stinzenbos". Dit beheertypen omvat alle bossen die vallen binnen een historische park- of tuinaanleg. Het beheer is gericht op het behouden van de bijzondere (uitheemse) bomen en het

handhaven van de karakteristieke struiklaag en kruiden. Tegenwoordig is er vaak actief beheer gericht op het in stand houden van oude bomen en boomholten en de daaraan gekoppelde aanwezigheid van broedvogels en vleermuizen. De cultuurhistorie en landschappelijke kwaliteiten spelen een even grote rol als de ecologische waarde. (BIJ12, Index Natuur en Landschap)

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is op een afstand van circa 6 kilometer ten noorden van het plangebied gelegen en betreft "Arkemheen" (zie figuur 4). Arkemheen bestaat uit twee laaggelegen, lege, open polders langs de Randmeren: De Putterpolder en de Nijkerkerpolder. Na afsluiting met de voormalige Zuiderzee werd het brakke gebied een zoetwaterdelta. Het agrarisch gebruik werd intensiever en door de inpoldering daalde de waterstand. Tegenwoordig bestaan de polders uit, deels zilte, graslanden en enkele rietlandjes. Het gebied valt onder het beschermingsregime Vogelrichtlijn en is aangewezen als foerageergebied voor de kleine zwaan en de smient. (Natura 2000, natura2000.nl)

Figuur 4: ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebied

Effecten beschermde gebieden

Het plangebied ligt buiten het NNN, met een tussenliggende afstand van 270 meter. In de provincie Gelderland is de externe werking van een ingreep op de wezenlijke kenmerken van het dichtstbijzijnde NNN gebied niet van toepassing. Hierdoor zijn er geen verdere verplichtingen volgens de Omgevingswet Gelderland omtrent het NNN.

De ingreep vindt plaats op een afstand van 6 kilometer van Natura 2000-gebied "Arkemheen". Vanwege de grote afstand tot de Natura 2000-gebieden en de aanwezigheid van woningen, wegen en agrarisch landschap tussen het Natura 2000-gebied en het plangebied kunnen negatieve

effecten door trillingen, geluid en visuele verstoring als gevolg van de voorgenomen ingreep worden uitgesloten. De aard van de werkzaamheden (het bouwen van één vrijstaande woning) zijn dusdanig klein dat er tijdens de uitvoeringsfase geen significant negatief effect als gevolg van stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied wordt verwacht. Bovendien is volgens de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering de stikstof uitstoot tijdens de bouw- en sloopfase beperkt en tijdelijk. Hierdoor wordt de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden tijdens de aanlegfase per 1 juli 2021 vrijgesteld voor een natuurvergunningsplicht. Daarnaast wordt in de gebruikersfase geen significante verandering in stikstofdepositie verwacht. Zodoende wordt er geen negatief effect ten gevolge van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden verwacht. Een AERIUS-berekening is daarom niet van toepassing. (Synbiosys alterra, z.d.)

2.2 Soorten

Aan de hand van literatuuronderzoek is informatie verzameld over het voorkomen van soorten in de directe omgeving van het plangebied. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van voornoemde zoogdierenatlas.

In de werkatlas wordt het voorkomen van soorten per kilometerhok aangeduid. In de zoogdierenatlas wordt dit aangegeven per atlasblok, met afmetingen van 5 bij 5 kilometer. Het plangebied is gelegen in kilometerhok X:159 / Y:465

Aangezien het plangebied slechts een klein gedeelte van het kilometerhok c.q. het atlasblok beslaat is het niet zeker dat de geregistreerde soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen het plangebied.

Uit gegevens van de zoogdieren verspreidingsatlas en de NDFF blijkt dat de volgende zoogdieren of sporen van deze soorten (o.a. in voetprenten) in de periode van 1990 tot 2021 zijn waargenomen in de directe omgeving van het plangebied: bosmuis, woelrat, ree, bever, huisspitsmuis, laatvlieger, egel, haas, steenmarter, boommarter, das, dwergmuis, aardmuis, veldmuis, huismuis, wezel, bunzing, rosse woelmuis, watervleermuis, franjestaart, rosse vleermuis, konijn, ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, bruine rat, eekhoorn, mol, tweekleurige vleermuis en vos.

In de periode 2000-2020 blijkt uit de gegevens van de NDFF en Ravon dat de volgende inheemse reptiel- en amfibiesoorten zijn waargenomen in de directe omgeving van het plangebied: hazelworm, ringslang, gewone pad, alpenwatersalamander, vinpootsalamander, kleine watersalamander, bastaardkikker, poelkikker, meerkikker en bruine kikker.

3. Veldbezoek

Het plangebied is op 15 juni 2021 in de ochtend bezocht. Het was niet bewolkt, er was een windkracht van 2 Bft en een temperatuur van 18 graden Celsius. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk informatie verzameld met betrekking tot de aanwezigheid of afwezigheid van beschermde soorten. De te verzamelen informatie bestaat onder andere uit zicht- en geluidwaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, hollen, uitwerpselen, prooiresten en haren. Op basis van terreinkenmerken is voorts beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Het kan voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek aangezien een quickscan een momentopname betreft. Hierdoor kan slechts in beperkte mate uitsluitel worden gegeven over de aan- of afwezigheid van soorten. Aan de hand van expert-judgement en bekende ecologische principes zal derhalve een inschatting worden gemaakt over het wel of niet voor kunnen komen van beschermde plant- en diersoorten.

Verder is de quickscan geen veldinventarisatie. Veldinventarisaties omvatten meerdere opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een tuin met voornamelijk aangeplante vegetatie, een poel en waardevolle en monumentale bomen. Binnen het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. De in bijlage 2 opgenomen foto's geven een duidelijk beeld van de huidige situatie van het plangebied.

4. Resultaten

Onderstaand volgen de resultaten van het uitgevoerde veldbezoek in relatie tot het planvoornemen.

4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Vanwege de voedselrijke omstandigheden waaruit het plangebied bestaat zijn ook geen beschermde soorten te verwachten. Beschermde soorten komen namelijk vooral voor op voedselarme, kalkhoudende grond. Er zijn geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot deze soortgroep en vanuit de Wnb zijn geen verdere verplichtingen omtrent de flora.

Binnen het plangebied zijn waardevolle en monumentale bomen aanwezig. Voor bomen binnen de bebouwde kom is een bomenlijst vastgesteld met waardevolle en monumentale bomen. Voor het kappen van bomen die op deze lijst staan, is een kapvergunning vereist. Een aanvraag voor een kapvergunning kunt u bij de Gemeente Nijkerk indienen.

4.2 Vogels

Algemene broedvogels

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb. Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig zodat het verloren gaan van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vogels op voorhand valt uit te sluiten. Tijdens het veldbezoek werden tussen het struikgewas binnen het plangebied jongen merels gevoed door hun ouders. De aanwezige bomen en struiken dienen als broedgelegenheid voor merels en mogelijk andere algemene zangvogels. Daarnaast is het gebied geschikt als foerageergebied, echter zullen niet alle vogelsoorten van het gebied gebruik maken. Met name voor tuin-/ stadsvogels zijn binnen en rond het plangebied gunstige biotopen aanwezig. Voor bijvoorbeeld weidevogels zijn geen geschikte biotopen aanwezig binnen het plangebied. De vogelsoorten die tijdens het veldbezoek zijn waargenomen en gehoord zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: waargenomen vogelsoorten tijdens veldbezoek

Soorten	Aantallen
Roodborst (<i>Erithacus rubecula</i>)	4
Merel (<i>Turdus merula</i>)	6x (waarvan drie jongen)
Kauw (<i>Corvus monedula</i>)	3
Houtduif (<i>Columba palumbus</i>)	2
Vink (<i>Fringilla coelebs</i>)	1
Winterkoning (<i>Nannus troglodytes</i>)	1
Zwarte kraai (<i>Corvus corone</i>)	1

Vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)

Nesten van vogels met een vaste verblijfplaats zijn jaarrond beschermd en verbodsbepalingen van artikel 3.1 van de Wnb gelden voor deze soorten het gehele seizoen. Ook nesten van kraaiachtigen zijn jaarrond beschermd als ze in gebruik zijn door een vogelsoort met een vaste verblijfplaats zoals een boomvalk, ransuil of sperwer. In de conifeer binnen het plangebied is een vogelnest aangetroffen, mogelijk betreft het een eksternest (zie foto 5 en figuur 5). Tijdens het veldbezoek is geen activiteit op of rondom het nest waargenomen. Er zijn geen sporen als uitwerpselen, braakballen en/of pluïesjes aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van een vogelsoort met een vaste verblijfplaats. Echter kan niet met zekerheid worden uitgesloten dat dit nest niet in gebruik is door een vogelsoort met een vaste verblijfplaats.

Foto 1: Mogelijk eksternest zonder activiteit

Figuur 5: locatie van conifeer met nest

4.3 Grondgebonden zoogdieren

Marterachtigen

Nabij het plangebied zijn waarnemingen bekend van de bunzing (*Mustela putorius*), de hermelijn (*Mustela erminea*), de wezel (*Mustela nivalis*), de steenmarter (*Martes foina*), de boommarter (*Martes martes*) en de das (*Meles meles*). Deze soorten zijn beschermd en opgenomen in bijlage A van de Wnb. Dit houdt in dat het verboden is vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen (artikel 3.10).

De kleine marterachtigen hebben hun verblijf in holen, zoals oude holen van konijnen, dassen en vossen (bunzing) en oude mollen- en muizenholletjes (wezel, hermelijn), maar verblijven overdag ook wel in rustige, begroeide delen. Alle drie de soorten hebben een voorkeur voor half open, structuurrijke gebieden, en zijn daarbij afhankelijk van voldoende dekking. De hermelijn heeft een voorkeur voor een waterrijke omgeving, bossen en bebouwde omgeving worden vermeden. Zodoende kan de aanwezigheid van de hermelijn binnen het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten. Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de bunzing en de wezel. Er zijn binnen het plangebied geen holen aangetroffen die mogelijk als verblijfplaats kunnen dienen voor kleine marterachtigen. Het plangebied biedt echter wel de mogelijkheid als dagverblijf en/of schuilmogelijkheid voor de bunzing en wezel. Echter wordt door de kleine omvang van het plangebied het gebied niet als essentiële functionele leefomgeving geacht. Zodoende worden er geen significant negatieve effecten op de bunzing en wezel verwacht als gevolg van de ingreep.

Het plangebied valt binnen het verspreidingsgebied van de steenmarter. De steenmarter komt voornamelijk voor in parklandschap. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt. De steenmarter maakt gebruik van verschillende verblijfplaatsen zoals boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders, kruipruimtes, spouwmuren en onder dakbedekkingen. Door de afwezigheid van bebouwing binnen het plangebied kunnen verblijfplaatsen op zolders of in de spouwmuur met zekerheid worden uitgesloten. Er zijn geen sporen van de steenmarter aangetroffen onder de vorm van loopsporen, uitwerpselen en geur. Echter biedt de tuin mogelijk tijdelijke rustplekken en/of foerageergebied. Door de aard van de werkzaamheden (het verwijderen van het grootste deel van de vegetatie) kunnen mogelijke rustplekken in de vorm van dichte struwelen verloren gaan.

Het plangebied valt binnen het verspreidingsgebied van de boommarter. Waarnemingen van deze soort zijn bekend op de A1 ten zuiden van Hoevelaken. Deze waarnemingen betreffen verkeersslachtoffers. De boommarter komt vooral voor in bossen, waar hij overdag verblijft in boomholtes of holen in de grond. Binnen het plangebied zijn geen geschikte holtes in bomen of holen in de grond aangetroffen die mogelijk kunnen dienen als verblijfplaats voor de boommarter. Het plangebied is klein en ligt naast een bewoonde omgeving. Daarnaast biedt het Hoevelakense Bos geschikter biotoop voor deze soort. Er wordt dan ook niet verwacht dat het plangebied essentieel deel uitmaakt van de functionele leefomgeving van de boommarter en er wordt dan ook geen negatief effect als gevolg van de ingreep op deze soort verwacht.

Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de das. Binnen het plangebied zijn geen sporen zoals burchtingangen, wissels, loopsporen, uitwerpselen of krabsporen aangetroffen. Bovendien bevindt het plangebied zich aan de rand van een woonwijk waardoor er teveel verstoring is voor deze soort. Zodoende kan de aanwezigheid van de das binnen het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

Knaagdieren

Het plangebied ligt binnen het bekende verspreidingsgebied van de bever (*Castor fiber*). Deze soort komt voor in overgangsgebieden van zoete wateren en land met de aanwezigheid van goed bereikbare bomen en struiken voor voedsel. Geschikt biotoop binnen het plangebied ontbreekt. Zodoende kan de aanwezigheid van de bever redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de eekhoorn (*Sciurus vulgaris*). Er zijn waarnemingen bekend van de eekhoorn in het Hoevelakense Bos en Landgoed Hoevelaken. De eekhoorn is opgenomen in bijlage A van de Wnb. Dit houdt in dat het verboden is vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soort opzettelijk te beschadigen of te vernielen. Binnen het plangebied zijn geen geschikte holtes en nesten in bomen aangetroffen die mogelijk door de eekhoorn als verblijfplaats gebruikt kunnen worden. Het plangebied heeft een klein oppervlak en het wordt dan ook niet verwacht dat het perceel essentieel deel uitmaakt van de functionele leefomgeving van de eekhoorn. In het Hoevelakense Bos en Landgoed Hoevelaken is geschikter biotoop aanwezig voor deze soort. Zodoende wordt er geen significant negatief effect verwacht op de eekhoorn als gevolg van de ingreep.

De aarmuis (*Microtus agrestis*), bosmuis (*Apodemus sylvaticus*), dwergmuis (*Micromys minutus*), huismuis (*Mus musculus*), huisspitsmuis (*Crocidura russula*), rosse woelmuis (*Myodes glareolus*),

veldmuis (*Microtus arvalis*), bruine rat (*Rattus norvegicus*) en de woelrat (*Arvicola amphibius*) zijn in de Provincie Gelderland vrijgesteld van de Wnb voor ruimtelijke ingrepen. Dit betekent dat voor deze soorten enkel de zorgplicht geldt.

Overige grondgebonden zoogdieren

Voor het konijn (*Oryctolagus cuniculus*), de haas (*Lepus europeus*), de egel (*Erinaceus europeus*), de vos (*Vulpes vulpes*), de ree (*Capreolus capreolus*) en de mol (*Talpa europaea*) geldt dat zij door de Provincie Gelderland voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wnb. Dit betekent dat voor deze soorten enkel de zorgplicht geldt.

4.4 Vleermuizen

Nabij het plangebied zijn waarnemingen bekend van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), de watervleermuis (*Myotis daubentonii*), de franjestaart (*Myotis nattereri*), de rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) en de tweekleurige vleermuis (*Vespertilio murinus*). Alle vleermuizen in Nederland zijn opgenomen in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en beschermd volgens artikel 3.5, lid 4 van de Wnb. Dit betekent dat hun voortplantings- en rustplaatsen niet verstoord, beschadigd of vernield mogen worden. Ook de omgeving die nodig is om deze voortplantings- en rustplaatsen te laten functioneren is beschermd.

Figuur 6: Mogelijke vliegroute van vleermuizen

Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig waardoor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen met zekerheid valt uit te sluiten. Er zijn geen geschikte holtes, kieren en/of spleten in bomen aangetroffen die mogelijk als verblijfplaats voor boombewonende

soorten kunnen dienen. Het plangebied dient mogelijk als foerageergebied voor de bovengenoemde vleermuissoorten, echter wordt door de kleine omvang van het plangebied niet verwacht dat het een essentieel foerageergebied betreft. Bovendien zijn er voldoende alternatieve foerageermogelijkheden in de nabije omgeving zoals de groene tuinen en parken. Mogelijk maken twee bomen binnen het plangebied deel uit van een vliegroute (zie figuur 6).

Vleermuizen maken gebruik van vliegroutes om zich te verplaatsen van verblijfplaatsen naar foerageergebieden. Hiervoor worden lange, aaneengesloten bomenrijen en andere lijnvormige landschapsstructuren zoals heggen en houtwallen gebruikt. Het verwijderen van de 2 bomen heeft mogelijk een negatief effect op de vliegroute van vleermuizen. Daarnaast kan het richten van verlichting op een vliegroute ook een negatief effect op vliegroutes van vleermuizen hebben.

4.5 Amfibieën, reptielen en vissen

In en nabij het plangebied zijn waarnemingen van de volgende soorten bekend: hazelworm (*Anguis fragilis*), ringslang (*Natrix natrix*), gewone pad (*Bufo bufo*), alpenwatersalamander (*Ichthyosaura alpestris*), vinpootsalamander (*Lissotriton helveticus*), kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*), bastaardkikker (*Pelophylax kl. esculentus*), poelkikker (*Pelophylax lessonae*), meerkikker (*Pelophylax ridibundus*) en bruine kikker (*Rana temporaria*). De hazelworm, de ringslang, de alpenwatersalamander, de vinpootsalamander en de poelkikker zijn opgenomen in bijlage A van de Wnb. Dit houdt in dat het verboden is vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen (artikel 3.10).

Amfibieën

De omstandigheden van de poel zijn niet geschikt voor beschermde amfibieën door de aanwezigheid van de beschoeiing en door de volledige bedekking van het wateroppervlak met eendenkroos. De poel heeft ondiepe delen (± 20 cm) en diepere delen (> 1 m). Tijdens het veldbezoek zijn zes larve van de groene kikker (*phelophylax spec.*) gevangen met een schepnet.

Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de alpenwatersalamander. Deze soort komt vooral voor in Noord-Brabant en Limburg. Daarnaast zijn er ook populaties in Gelderland, Zeeland en Drenthe. De soort is weinig kritisch en komt voor in allerlei typen wateren. Door het eendenkroos op het wateroppervlak en door de bomen rondom de poel kan de poel niet optimaal verwarmd worden door de zon. Zodoende wordt niet verwacht dat de poel fungeert als voortplantingswater voor de alpenwatersalamander. Echter kan het plangebied wel fungeren als zomer- en winterbiotoop door de aanwezigheid van struweel en stenen. De afwezigheid van deze soort binnen het plangebied is niet met zekerheid uit te sluiten. Het verwijderen van het grootste deel van de vegetatie heeft mogelijk een negatief effect op de alpenwatersalamander.

Het plangebied ligt buiten het verspreidingsgebied van de vinpootsalamander. De vinpootsalamander komt uitsluitend voor in Noord-Brabant en Limburg. In Noord-Brabant vormen bos en heidegebieden het leefgebied van de soort. Binnen het plangebied is geen geschikt biotoop voor deze soort aanwezig en de aanwezigheid van deze soort kan dan ook redelijkerwijs worden uitgesloten.

De poelkikker heeft een voorkeur voor onbeschaduwde, voedselarme en schone wateren en houdt zich bij voorkeur op in een goed begroeide oever. Geschikt habitat binnen het plangebied ontbreekt waardoor de soort niet binnen het plangebied wordt verwacht.

De kleine watersalamander, de gewone pad, de bruine kikker, de bastaardkikker en de meerkikker zijn door de provincie Gelderland voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van de Wnb. Dit betekent dat voor deze soorten enkel de zorgplicht geldt.

Reptielen

Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de hazelworm. Waarnemingen van deze soort zijn bekend in Terschuur, Barneveld, Soest en Zon en schild. Deze soort heeft een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. De aanwezigheid van deze soort kan niet met zekerheid worden uitgesloten. Het verwijderen van de vegetatie heeft mogelijk een negatief effect op de hazelworm.

Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de ringslang. De ringslang is vooral aanwezig in drie min of meer gescheiden kernen die in een ruim gebied rondom het IJsselmeer liggen. De belangrijkste populaties bevinden zich in Noord-Holland, Utrecht, Gelderland, Overijssel, Drenthe en Friesland. De ringslang is gebonden aan waterrijke habitats met overgangen van zandgrond naar veen- en kleigronden. Grote oppervlaktes laag gelegen, nat gebied worden gemeden, omdat de soort daar vaak niet alle stadia van zijn levenscyclus kan doorlopen. Met name de ontwikkeling van de eieren en de overwintering vormen in polders een probleem. Er zijn geen waarnemingen van de ringslang bekend in of rondom het plangebied. Binnen het plangebied is geen geschikt biotoop voor deze soort aanwezig en de aanwezigheid van deze soort kan dan ook redelijkerwijs worden uitgesloten.

Vissen

De poel is geïsoleerd en staat niet in verbinding met watergangen. Er zijn geen stromende wateren aanwezig binnen het plangebied waardoor de aanwezigheid van (beschermde) vissen redelijkerwijs kan worden uitgesloten.

4.6 Ongewervelden/ overige soorten

Beschermde soorten ongewervelden en overige soorten zijn niet waargenomen en ook niet te verwachten binnen het plangebied. Beschermde soorten stellen specifieke eisen aan een biotoop en gezien de afwezigheid van geschikt oppervlaktewater en de aanwezige beplanting is het plangebied voor veel soorten niet geschikt.

5. Conclusies

Doel van het onderhavige onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving.

5.1 Beschermde gebieden

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied bevindt zich buiten het NNN. In de provincie Gelderland is een toetsing van de externe werking van een ingreep op de wezenlijke kenmerken van de dichtstbijzijnde NNN gebieden niet van toepassing. Zodoende is een verdere toetsing van de effecten van de ruimtelijke ingreep op het NNN niet nodig.

Natura 2000-gebieden

Vanwege de grote afstand tot het Natura 2000-gebied "Arkemheen", de aard van de ingreep en de tussenliggende agrarische landschappen, woningen en wegen, met daarbij komende verstoringen als geluid, trilling, visuele verstoring, verdroging en vermesting, tussen het Natura 2000-gebied en het plangebied worden er geen (significant) negatieve effecten van de ingreep op dit gebied verwacht. Hierdoor is een verdere toetsing van de effecten van de ingreep op het Natura 2000-gebied niet van toepassing.

De aard van de werkzaamheden (het realiseren van één vrijstaande woning) zijn dusdanig klein dat er tijdens de uitvoeringsfase geen stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied wordt verwacht. In de gebruikersfase zal de situatie niet significant veranderen, zodoende wordt er geen toename in stikstofdepositie verwacht. Het gevolg van stikstofdepositie in de uitvoerings- en gebruikersfase op de Natura 2000-gebieden kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Een AERIUS-berekening is daarom niet van toepassing.

5.2 Soorten

Er wordt in het kader van de Wnb nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de beoogde ingreep opzettelijk worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) of dat dieren opzettelijk worden verontrust, verjaagd of gedood. Verder is er gekeken of er invloeden zijn die leiden tot een verminderde geschiktheid als foerageergebied waarbij het een zodanig belang betreft dat bij het wegvallen van deze functie ook vaste rust- en verblijfplaatsen niet langer kunnen functioneren.

Flora

Er zijn binnen het plangebied geen volgens Wnb beschermde wilde plantensoorten aangetroffen. Deze soorten zijn ook niet te verwachten. Om deze redenen zullen er door de voorgenomen plannen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van deze soortgroep en zijn er, naast de zorgplicht, vanuit de Wnb geen verdere verplichtingen.

Voor monumentale en waardevolle bomen die zijn opgenomen op de bomenlijst is een kapvergunning vereist. Een aanvraag voor een kapvergunning moet bij de Gemeente Nijkerk worden indient.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Binnen het plangebied is een nest in een conifeer aangetroffen. Het betreft mogelijk een eksternest. Omdat er tijdens het veldbezoek geen activiteit op of rondom het nest is waargenomen kan niet met zekerheid worden uitgesloten dat dit nest in gebruik is door een vogelsoort met een jaarrond beschermd nest zoals de ransuil, de boomvalk of de sperwer. Wanneer deze boom verwijderd wordt, gaat het nest verloren en heeft dit mogelijk een negatief effect op de ransuil, boomvalk of sperwer. Volgens de Wnb dient daarom aanvullend onderzoek naar deze soorten te worden gedaan. Op basis van dit aanvullend onderzoek zal duidelijk worden of maatregelen en/of ontheffing nodig zijn.

Voor het aanvullend onderzoek dient in de winterperiode een inspectie uitgevoerd te worden om eventueel aanwezige nesten in de houtwallen te lokaliseren. Vervolgens dienen er vier bezoeken, tussen 1 mei en 15 juli, uitgevoerd te worden om eventuele broedgevallen te ontdekken. Tussen elk bezoek zit een periode van minimaal tien dagen. De duur van ieder bezoek is minimaal één uur. Gedurende deze veldbezoeken wordt de bodem rondom geschikte bomen zorgvuldig onderzocht op sporen, zoals uitwerpselen en braakballen, en wordt gelet op het af- of aanvliegen van volwassen individuen.

Algemene broedvogels

Wanneer de werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaatsvinden kan dit leiden tot het verlaten van nesten met eieren en/of jongen van vogels met niet-jaarrond beschermde nesten. Daarnaast wordt de functionaliteit van de nesten in gevaar gebracht. Dit is een overtreding van artikel 3.1 van de Wnb. Werken buiten het broedseizoen en/of een broedvogelcheck door een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden voorkomt overtreding. Het broedseizoen loopt in stedelijk gebied globaal van 15 maart tot 15 juli, afhankelijk van weersomstandigheden en de soorten.

Grondgebonden zoogdieren

Doordat het plangebied kleiner is dan 1 hectare wordt niet verwacht dat het gebied essentieel deel uitmaakt van de functionele leefomgeving van de bunzing en wezel (Bouwens, 2017). Om deze redenen zullen er door de voorgenomen plannen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van de kleine marterachtige en zijn er, naast de zorgplicht, vanuit de Wnb geen verdere verplichtingen.

Het plangebied is mogelijk geschikt als rustplaats voor de steenmarter. Door het verwijderen van het grootste deel van de vegetatie gaat de potentiële rustplaats mogelijk verloren. Dit is in overtreding van artikel 3.10 van de wet natuurbescherming. Volgens de Wet natuurbescherming moet daarom aanvullend onderzoek naar de functie van de tuin worden gedaan. Dit onderzoek wordt uitgevoerd met behulp van wildcamera's. Als in de zomer gewerkt wordt zullen de camera's zes weken in de periode van 1 maart t/m 31 augustus in het veld staan waarbij er om de twee weken een controle plaatsvindt. In totaal zullen er vier bezoeken nodig zijn. Wanneer het onderzoek wordt uitgevoerd in de periode september tot en met februari, worden de eenheden dubbel zo lang geplaatst (dus minimaal 12 weken), omdat de trefkans dan veel kleiner is. Tijdens de analyse van de beelden wordt gelet op de soort en het gedrag dat de soort vertoont. (Bouwens, 2017). Op basis van dit aanvullende onderzoek zal duidelijk worden of maatregelen en/of ontheffing nodig zijn.

Voor de algemeen voorkomende soorten die zijn vrijgesteld van de verbodsbepalingen door de provincie Gelderland geldt de zorgplicht.

Vleermuizen

De vegetatie aan de westzijde van het plangebied maakt mogelijk deel uit van een vliegroute voor vleermuizen. Het betreft de 2 zomereiken (mogelijk monumentaal) zoals weergegeven in figuur 6. Door het verwijderen van de vegetatie wordt de vliegroute onderbroken waardoor vleermuizen zich minder gemakkelijk kunnen oriënteren. Wanneer deze bomen blijven staan wordt er geen nadelig effect op de vliegroute van vleermuizen verwacht en zijn er geen verdere verplichtingen t.a.v. vleermuizen omtrent de Wnb. Wanneer deze bomen verwijderd worden is dit in overtreding van artikel 3.5 van de Wnb en dient aanvullend onderzoek naar de functie van de bomenrij voor vleermuizen te worden gedaan. Op basis van dit aanvullend onderzoek zal duidelijk worden of maatregelen en/of ontheffing nodig zijn. Bovendien dient bij het verwijderen van deze bomen mogelijk een kapvergunning bij Gemeente Nijkerk te worden aangevraagd, omdat deze bomen mogelijk deel uitmaken van lijst met monumentale en waardevolle bomen die is opgesteld door gemeente Nijkerk..

Daarnaast kan verlichting een verstorend effect op de vliegroute van vleermuizen hebben. Zolang er tijdens de werkzaamheden en gebruikersfase geen (bouw)verlichting op de mogelijke vliegroute wordt gericht is er geen nadelig effect te verwachten op de potentiële vliegroute voor vleermuizen. Als deze maatregelen in acht worden genomen zijn er geen verdere verplichtingen omtrent de Wnb t.a.v. vleermuizen.

Amfibieën en reptielen

De aanwezigheid van de alpenwatersalamander en hazelworm kan niet met zekerheid worden uitgesloten. De bosschages fungeren mogelijk als landbiotoop voor de alpenwatersalamander en de hazelworm. Het verwijderen van de vegetatie heeft mogelijk een negatief effect op deze soorten. Dit is in overtreding van artikel 3.10 van de wet natuurbescherming. Om deze reden dient er volgens de Wnb aanvullend onderzoek naar deze soorten plaats te vinden. Uit dit aanvullend onderzoek zal blijken of maatregelen en/of ontheffing nodig zijn.

Voor het aanvullend onderzoek naar de alpenwatersalamander dient in de periode juni – oktober één veldbezoek plaats te vinden. Tijdens dit veldbezoek worden materialen zoals stenen omgekeerd om verschuilende exemplaren te vinden. Dit bezoek kan gecombineerd worden met de bezoeken van de hazelworm. (NGB, 2017)

Voor het aanvullend onderzoek naar de hazelworm dienen in de periode juni- september vier veldbezoeken plaats te vinden. Herpetofaunaplaten dienen minimaal 1 maand voor het starten van het onderzoek uitgelegd te worden voor gewinning. Tussen het eerste en laatste bezoek wordt minimaal een tussenperiode van één maand gehanteerd. (NGB, 2017)

Voor de vrijgestelde soorten geldt de zorgplicht. Om schade aan individuen zoals de groene kikker te voorkomen kunnen individuen eerst weggevangen worden voordat de poel gedempt wordt. Het is belangrijk dat het leegvangen van de poel gebeurt onder begeleiding van een ecologisch deskundige en dat er voorafgaand aan het wegvangen een geschikte locatie wordt aangeduid waar de individuen kunnen worden uitgezet.

Vissen

Door het ontbreken van stromend water en een volledige bedekking van het wateroppervlak van de poel met eendenkroos kan de aanwezigheid van beschermde vissoorten redelijkerwijs worden uitgesloten. Zodoende zijn er volgens de Wnb geen verdere verplichtingen ten behoeve van beschermde vissen.

Ongewervelden/ overige soorten

Vaste verblijfplaatsen of exemplaren van Habitatrichtlijnsoorten of van nationaal beschermde soorten zijn niet aangetroffen. Er zijn derhalve geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot deze soortgroepen.

5.3 Zorgplicht

Voor alle soorten geldt een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan deze soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden zijn niet voor alle verschillende soortgroepen gelijk. Als “veilige” periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half oktober tot eind november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als de egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Bovendien zijn de houtduiven uit het laatste legsel dan ook uitgevlogen.

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de betreffende soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd en buiten de kwetsbare periode ongeschikt gemaakt wordt als leefgebied voor die soorten.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te beperken (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen).

5.4 Eindconclusie

In onderstaande punten wordt de eindconclusie weergegeven:

- Voor het kappen van de bomen die zijn opgenomen op de lijst van monumentale en waardevolle bomen in Nijkerk dient een kapvergunning aangevraagd te worden bij de gemeente.
- Werken buiten het broedseizoen en/of een broedvogelcheck door een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden is noodzakelijk.
- Aanvullend onderzoek naar de boomvalk, sperwer en ransuil is noodzakelijk
- Aanvullend onderzoek naar de steenmarter is noodzakelijk
- Aanvullend onderzoek naar alpenwatersalamander is noodzakelijk
- Aanvullend onderzoek naar hazelworm is noodzakelijk
- Wanneer de bomen, die mogelijk deel uitmaken van de vliegroute voor vleermuizen, verwijderd worden dient aanvullend onderzoek naar de functie van deze bomen voor vleermuizen plaats te vinden.
- Indien (bouw)verlichting wordt gebruikt dient deze zo te worden geplaatst dat hij niet op de potentiële vliegroute schijnt.
- Uit het aanvullend onderzoek moet blijken of eventuele ontheffing nodig is.
- Er zijn geen vervolgstappen voor gebiedsbescherming noodzakelijk.
- Voorafgaand aan het dempen van de poel dient de poel te worden leeg gevangen (aanwezige amfibieën) onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
- Voorafgaand aan het wegvangen van amfibieën dient een geschikte locatie te worden aangeduid waar de individuen kunnen worden uitgezet.
- De Zorgplicht geldt

5.5 Advies

Checklist natuurvriendelijke maatregelen

Bij het ontwerp van de te renoveren woningen wordt geadviseerd gebruik te maken van de checklist natuurvriendelijke maatregelen aan gebouwen van de Vogelbescherming en Zoogdierverseniging (Vogelbescherming en Zoogdierverseniging, z.d.). Diverse natuurbeschermingsinstanties en bedrijven geven hier meer informatie over.

Erfbeplanting

Indien er een erfbeplanting is gepland of wordt vernieuwd, adviseren wij deze met inheemse en streekeigen soorten bomen en struiken te realiseren. Informeer hiervoor bij uw provincie of gemeente.

6. Literatuurlijst

Bouwens, S. (2017). *Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming*. Geraadpleegd op 23 juni 2021 via www.zoogdiervereniging.nl

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J., Buys, J.C. (2016) *Atlas van de Nederlandse zoogdieren - deel 12 serie Nederlandse fauna*. Knnv Uitgeverij

Index Natuur en Landschap (BIJ12, Utrecht, Nederland). N17.03 Park- en stinzenbos. Geraadpleegd op 21 juni 2021 via www.bij12.nl

Natura 2000 (2021). Arkemheen. Geraadpleegd op 21 juni 2021 via www.natura2000.nl

NDFF (2020). Soortenlijst per atlasblok. Geraadpleegd op 21 juni 2021 via www.verspreidingsatlas.nl

NGB (2017). Soorteninventarisatieprotocollen. Geraadpleegd op 24 juni 2021 via www.netwerkgroenebureaus.nl

Perceelloep (z.d.) Geraadpleegd op 21 juni 2021 via www.perceelloep.nl

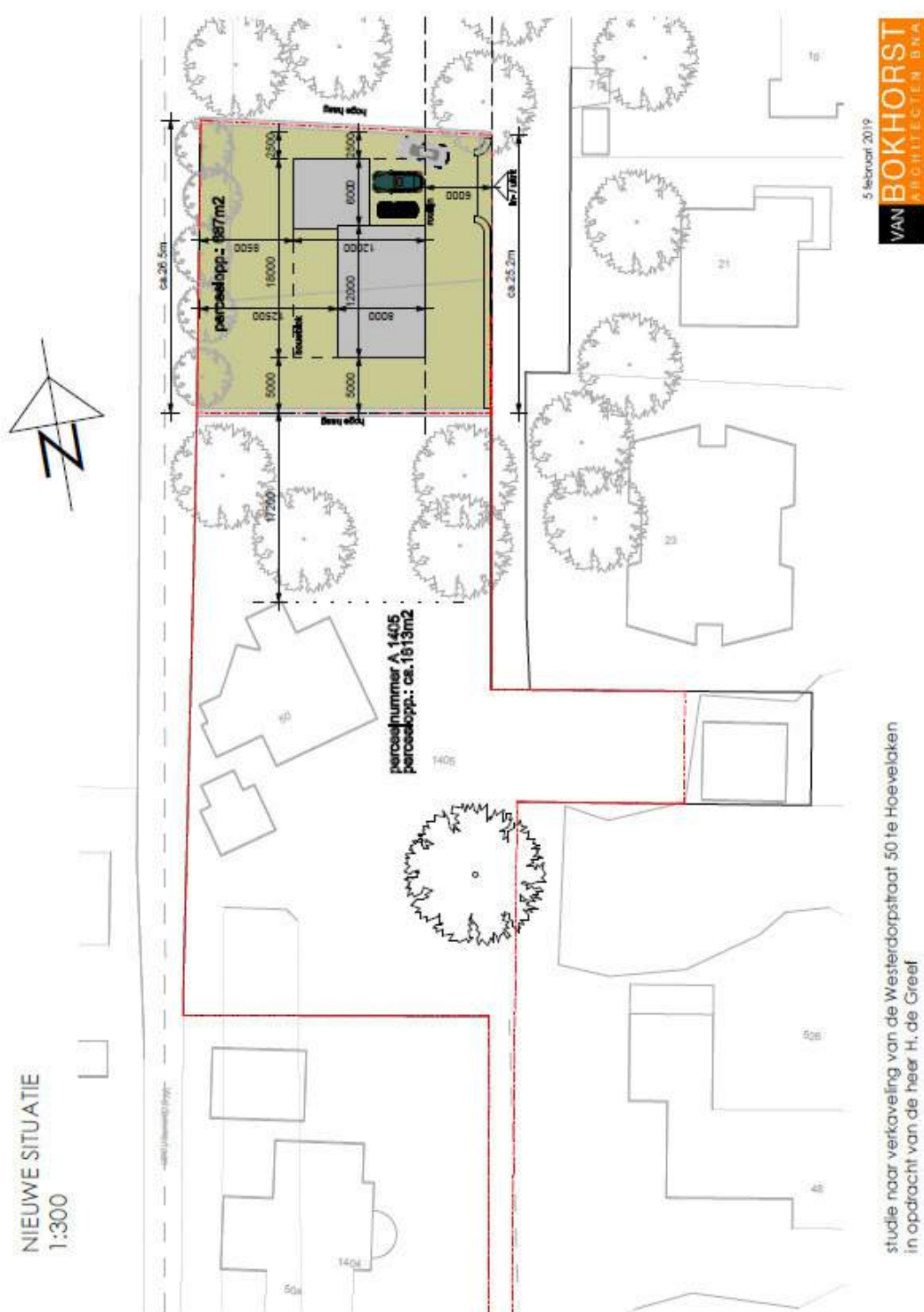
Ravon (2020) Geraadpleegd op 21 juni 2021 via www.ravon.nl

Synbiosys alterra (z.d.). Effectenindicator. Geraadpleegd op 21 juni 2021 via www.synbiosys.alterra.nl

Vogelbescherming en Zoogdiervereniging (z.d.). Checklist groen bouwen. Geraadpleegd op 25 juni 2021 via www.checklistgroenbouwen.nl

Zoogdiervereniging (2020) Geraadpleegd op 25 juni 2021 via www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE 1:

BIJLAGE 2:

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Foto 4

Foto 5

Foto 6

Foto 7

Foto 8

Foto 9